

HUMÁNERŐFORRÁS IGAZGATÓSÁG
MUNKAJOG

Szakmai Útmutató a 2014. január 14. napján aláírt KSz módosításhoz:

I.

A cím módosítása kizárólag pontosítást szolgál, hiszen az pontatlan volt. A korábbi cím alapján ugyanis akár bármelyik fél felmondására lehetett volna gondolni, de munkálattói felmondás esetén is csak a munkáltató működésével összefüggő okra alapított felmondás esetén kell ezen – a munkavállaló részére – kedvezőbb feltételeket alkalmazni.

II.

A cím módosítása kizárólag pontosítást szolgál, hiszen az pontatlan volt. A § szövege alapján ugyanis egyértelmű, hogy csak a munkáltató működésével összefüggő okra alapított felmondás (és nem csak a létszámleépítés) esetén kell a kedvezőbb feltételeket alkalmazni.

III.

- a) *A fogalom módosítása pontosítást szolgál, hiszen nem a napi munkaidő fogalmáról, hanem a munkaidő fogalmáról van szó. Ide került a 31.§ korábbi 1. pontjából az, hogy nem minősül munkaidőnek az osztott munkaidő munkamentes része sem, többek között.*
- b) *Az újonnan beemelt fogalom meghatározza az alkalmazott munkaidőkeret alatt teljesítendő munkaidő-mennyiség kiszámításának módját.*
- c) *A fogalom módosítása pontosítást szolgál, a b) pontban foglaltakra tekintettel.*
- d) *Az Mt. hivatkozott szakasza lehetőséget teremt a munkanap 0-24 óra közötti naptári naptól eltérő meghatározására. Ezt a KSz a helyi függelék körébe utalja. Ez által lehetséges a munkanapot adott HF hatálya alatt például 06-06 óra között meghatározni. Ez jelenthet – többek között arra is – megoldást arra is, ha a munkavállaló 06 óráig készenlétben van, majd 06 órától a rendes munkaidejéről szabadság címén kíván mentesülni. Azonos munkanapon belül ugyanis erre nincs lehetőség.*
- e) *Az éjszakai szolgálat fogalmát a 32.§ 3. pontja tartalmazta, de csak a 32.§-ra alkalmazandóan. Az éjszakai szolgálat fogalma azonban bekerült később a 48.§-ba is, így indokoltá vált a teljes fejezetre irányadóan fogalom meghatározása.*
- f) *A nappalos munkarend helyett az Mt. által használt általános munkarend lett felvéve és alkalmazva a KSz-ben.*

A továbbiiban felsorolt munkarendek fogalma nem változott.

IV.

A fogalmak rendszerének módosulására tekintettel a 26.§ szövege elégséges, ha kizárólag az alkalmazott havi munkaidőkeretet tartalmazza és rögzíti.

V.

A fogalom nevének megváltozása miatt indokolt változtatás.

VI.

A 27.§ 7. pontja tartalmilag nem változott, csak a fogalmakra történő visszahivatkozások kerültek törlésre.

VII.

A 28.§ 3. és 4. pontjai újraszabályozva jelenítik meg azon jogcímeket, amelyek alapján a munkavállaló egy munkanap (egy szolgálat alatt) 12 óránál többet dolgozhat.

A 3. pont tartalmazza a beosztás szerinti rendes munkaidő alatt alkalmazható jogcímeket, amelyeket egyébként eltérő bontásban az eddig hatályos KSz is tartalmazott.

A 4. pont tartalmazza azon jogcímeket, amelyek alapján rendkívüli munkavégzés keretében (azaz semmiképpen sem vezénylés alapján) a munkavállaló egy munkanap (egy szolgálat alatt) 12 óránál többet dolgozhat.

A 4. pont b) alpontja új jogcímet teremt, amelynek együttes alkalmazási feltételei

- a nem készenléti jellegű munkakör,
- amely munkakör a 8. számú mellékletben szerepel,
- a konkrét munkafeladat elvégzése indokolt rendkívüli munkaidőben a vasúti forgalom zavartalanságának biztosítása érdekében
- előzetesen a munkavállaló írásbeli megállapodás kötött a 12 óra túllépésére

Az 5. pont c) alpontjából kikerült a kötetlen munkarend korábbi törvényi meghatározása, mivel maga az Mt. hivatkozott szakasza is változott.

VIII.

A 30.§ 1. pontja a fogalmi változást vezeti át.

A 2. pont utal arra, hogy egyenlőtlen beosztás alkalmazásához vagy munkaidő-beosztást kell közölni vagy azt szabályosan módosítani kell.

A 30.§ 3. pontja is csak a fogalmi változást vezeti át.

IX.

A 31.§ korábbi 1. pontja törlésre került, mert az osztott munkaidő munkamentes része bekerült a munkaidő fogalmához, mint abba nem tartozó idő.

X.

A legtöbb változtatást a 32.§ új szövege tartalmazza, bár annak 1. pontja változatlan. (ehhez kapcsolódóan az éjszakai szolgálat meghatározását immár a 24.§ tartalmazza.)

A 2. pont eltérően a korábbi szabályozástól már csak azt a kötelezettséget írja elő, hogy amennyiben a nem fordulósolgálatot ellátó (azaz bármely más munkarendben) foglalkoztatott munkavállaló 5 egymást követő éjszakán éjszakai szolgálatot teljesített, akkor részére (legalább egy) pihenőnapot (vagy heti pihenőidőt kell biztosítani.

A 3. pont valamennyi munkarend esetében alkalmazandó új beosztási szabályt vezet be. A munkáltató ugyanis a következő havi munkaidőkeret kezdete előtt (akár havonta is), a KSz 27.§ szabályai szerint véleményeztetés és tájékoztatás után tulajdonképpen egyoldalúan jogosult munkaköri csoportosításban a munkarend és az ahhoz kapcsoló munkaidő-kezdet és munkaidő-befejezés meghatározására, illetve megváltoztatására.

Az adott hónapra vonatkozóan a KSz 27.§-a által meghatározott a munkarend és az ahhoz kapcsoló munkaidő-kezdet és munkaidő-befejezés által kijelölt munkaidő-elrendelésektől (szolgáltatóktól) eltérő időben a munkavállaló rendes munkaidőben csak legfeljebb összesen 72 óra mértékben osztható be.

Ebből következően havonta 72 órát meghaladóan rendes munkaidő nem írható elő más időpontok között, mint a munkarend és az ahhoz kapcsoló munkaidő-kezdet és munkaidő-befejezés által meghatározott időben.

Külön ki kell hangsúlyozni, hogy ez a szabály csak a (rendes) munkaidő beosztásának megváltoztatására irányadó, a rendkívüli munkavégzés elrendelése esetén az értelemszerűen nem alkalmazandó.

Példák:

Az általános munkarendű munkavállaló munkaideje H-P 06:00-14:20 van meghatározva. Amennyiben a munkáltató a KSz 29.§-a szerint 5 napon kívül egyoldalúan vagy 5 napon belül megállapodással, rendkívüli átvezénylési díj megfizetése mellett módosítja a beosztást, akkor a következő időtartamokat kell a 72 órás időkorlát számításánál figyelembe venni:

1. A munkavállaló az előzőek szerinti módosítás nyomán adott héten szombaton is dolgozik 06:00-14:20 között, a heti pihenőnapjai pedig vasárnap és következő hétfőn kerülnek kiadásra.

Ez esetben az átvezényléssel érintett szombati rendes munkaidő egésze, azaz 8 óra terheli a havi 72 órás keretet.

2. A munkavállaló az előzőek szerinti módosítás nyomán szerdán 12:00 és 20:20 között fog dolgozni. Ebből a szolgálatból 2 óra ez „eredeti” időszámban fog teljesülni, míg a fennmaradó 6 óra terheli a havi 72 órás keretet.

3. A munkavállaló hétfő, kedd, szerdai 8 órás nappalos szolgálata helyett hétfő/kedd és kedd/szerda éjjel két 12 órás szolgálatot teljesít. Ez esetben 24 órát használ fel ez a változtatás a tárgyhavi 72 órás időmennyiségből.

A 4. pontban általános jelleggel kerül az megállapításra, hogy az Mt. 135.§-ának felhatalmazása alapján, hogy a KSz 8. számú mellékletének munkakörei olyannak minősülnek amelyek ellátása során - rendeltetésük folytán – sor kerülhet vasárnap, illetve az Mt. 102.§ (2) bekezdésének utaló szabálya alapján akár munkaszüneti napon rendes munkaidőben történő munkavégzésre.

Itt azonban ismételtelen fel kell hívni a figyelmet a 3. pontban írtakra, azaz általános munkarendű, 8. számú mellékletbe tartozó munkakört betöltő munkavállaló számára vasárnapra elrendelt 12 órás rendes munkaidő egésze beszámít a 72 órás időkorlátba.

XI.

A hivatkozás törlése technikai jellegű változtatás, a tartalom változatlan.

XII.

A szöveg módosítása kizárólag pontosítást szolgál.

XIII.

A 37.§ 2. pontjának új második bekezdése szabályozza, hogy hogyan lehetséges módosítani a már előre közölt készneléti beosztást.

*Ez alapján a készneléti beosztást – eltérően az Mt. 110.§ (6) bekezdése által felhívott 97.§ (5) bekezdésében rögzített négy napos határidőtől - **öt nappal** korábban módosítható.*

A 3. pont második bekezdése a módosítást követően azt tartalmazza, hogy naptári évente 1200 óra késznelét felett a munkavállalóval kötött egyéni megállapodás alapján, az abban meghatározott mértékig rendelhető el késznelét.

(Ebből következően a KSz eltérően az Mt. 168 óra / hó mértéktől eltérve nem határoz meg éves felső korlátot és azt 1200 óra / év késznelét teljesítését követően egyéni megállapodás hatókörébe utalja.)

XIV.

A 38.§ új szövege immár nem csak a téli időjárás kapcsán elrendelhető késznelétet szabályozza, hanem a nyári rendkívüli időjárással összefüggésben is lehetővé válik ilyen késznelét elrendelése.

Az 1. pont kimondja továbbá, hogy az e § alapján elrendelt késznelétre is alkalmazandóak a 37.§ alapján elrendelt késznelétre irányadó szabályok, különösen tekintettel az egyenlő bánásmód követelményének megtartására.

A 2. pontban meghatározásra került, hogy az alap késznelétet a téli forgalomra vonatkozó utasításban meghatározott technológiához kapcsolódóan lehet értelmezni.

Egyebekben hivatkozik a pont arra, hogy amennyiben a kiegészítő késznelét eltöltéséül a munkavállaló a telephelyet választja, akkor annak díjazására a 37.§ 6. pont az irányadó.

A 3. pont szabályozza a rendkívüli meleg időjárás miatt nyáron elrendelhető rendkívüli késznelétet.

Az e § alapján elrendelhető téli kiegészítő, illetve nyári rendkívüli késznelét lemondása kapcsán garanciális jelleggel rögzíti, hogy arra csak az elrendelt késznelét egészére nézve, annak kezdetét megelőzően legalább 12 órával kerülhet sor.

XV.

A rendkívüli szabadság díjazásának mértéke korábban technikai hiba miatt került ki a hatályos szövegből, ez most visszakerült.

XVI.

A fogalom nevének megváltozása miatt indokolt változtatás.

XVII.

Tekintettel arra, hogy az Mt. alapján a köztulajdonban álló munkáltatónál a nem készenléti jellegű munkakörben a munkaközi szünet nem lehet a munkaidő része, ezért a szolgálatok hosszának megállapításakor a munkaközi szüneteket nem lehet ekként beszámítani.

XVIII.

A 48.§ 2. pontjának módosított szövege utal arra, hogy az általános munkarendűek esetében ha átmenetileg éjszakai munkavégzésre kerül sor, akkor az elrendelés során maradéktalanul be kell tartani a munkaviszonyra vonatkozó szabályok. E rendelkezés – többek között – azt is jelenti, hogy rendes munkaidő elrendelése esetén figyelemmel kell lenni a 32.§-ban írt szabályokra is.

XIX.

Időközben változott az Mt. távolléti díj számítására irányadó szabálya és ezzel összefüggésben vált szükségessé a jogszabályi hivatkozás pontosítása.

XX.

Az MSzSz szerinti változás átvezetése.

XXI.

Az MSzSz szerinti változás átvezetése.

XXII.

A VBKJ elemeket tartalmazó táblázat pontosításra került, szétválasztásra került a sport és kulturális belépők, bérletek számlára történő megvásárlásának lehetősége.

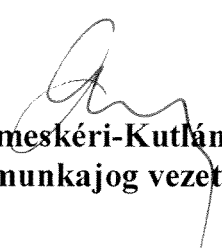
A lakáshitelek VBKJ-ból történő törlesztése az 1. sorban található lakáscélú támogatás összegéből lesz megvalósítható, amelyre vonatkozó banki eljárásrend kialakítása még folyamatban van.

XXIII.

A megjelölt KSz §-okban szereplő összege változatlan mértékű összeggel alkalmazandó 2014-ben is.

Budapest, 2014. január 17.

Összeállította:

dr. Nemeskéri-Kutlán Endre
munkajog vezető

